

НООСФЕРІ ІМПЕРАТИВИ СОЦІАЛЬНОЇ І ГУМАНІТАРНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ

Єрмакова С. С., д.пед.н, професор; Іванова О. С., к.філ.н. професор
(кафедра філософії, політології, психології та права)

Одним із найбільш привабливих і популярних напрямів розвитку гуманітарних наук на початку ХХІ ст. стало вчення про ноосферу. Ноосферна економіка і соціальна політика, що працюють на основі планетарного ресурсу – ноосфери, сьогодні стають підставою глобалізації інтеграційних корпоративних процесів. В умовах наявних проблем по забезпеченню сталого соціально-економічного інноваційного розвитку України виключно ноосферна економіка і соціальна політика спроможна виконувати функції системного інтелектуального імператива цивілізаційного прогресу.

Техногенні концепції бачать людину як творця техногенної ноосфери, високих технологій, штучного інтелекту і «нооінженерії», а в перспективі окреслюють підкорення Космосу. Техногенні концепції є різними: одні прогнозують загибель людства через техногенні катастрофи, інші вважають перспективою процвітання людства завдяки розвитку інформатизації. У свою чергу гуманістичні концепції керуються ідеалом ноосферного гуманізму. Ноосферний гуманізм постає як науковий світогляд і акт екологічної самосвідомості планетарного людства, як феномен культури, що утворює загальнолюдські цінності і розум, волю й почуття відповідальності поколінь і народів.

Нове розуміння ноосферогенезу пов'язане з моделлю ноосфери як керованої соціоприродної еволюції на базі громадського інтелекту і освітнього суспільства. Освітнє суспільство і є тією моделлю ноосферного суспільства, в якій освіта стає «базисом базису» духовного і матеріального відтворення, що забезпечує випереджаючий розвиток якості людини, громадського інтелекту і освіти як головної умови моделі ноосфери. Соціальний інтелект при цьому розуміється як інструмент управління майбутнім з боку суспільства, як єдність науки, культури та освіти, що забезпечує високу якість такого управління.

Головна ж функція ноосферного мислення – це забезпечення інтегральної цілісності, єдності, безпеки і добробуту людини, що забезпечується за рахунок продуктивного управління. Відтак, ноосферне адміністрування означає сукупність таких процесів, у яких поєднуються три види еволюції – природна, соціальна і власне діяльна.